

Alsósokra hangolva – Médiatudatosságot fejlesztő óratervek

3-4. évfolyamos diákoknak

Bevezető

Az alábbi óravázlat az alsósoknak szóló sorozatunk következő része, amelyben az online személyiséggel, azaz a digitális énnel foglalkozunk. Az óra lehet A digitális lábnyomaink óra folytatása, de önállóan is megtartható. Az óratervben szerepelnek olyan tananyaghoz kapcsolódó feladatok, amelyek a tanóra szűkös időkeretébe már nem illeszthetők be. A pedagógus feladhatja őket szorgalmi, illetve házi feladatként, vagy az általunk 45 percesnek szánt órát kiegészítve két tanórát is tarthat az adott témakörben.

Az óratervben egy-egy feladathoz alternatív megvalósítási formákat is javasolunk, ezeket sötétszürke betűszínnel jelöltük. A potenciális tanítói közléseket T, a várható tanulói válaszokat pedig D betűvel láttuk el. Az órán használható feladatok/tesztek a Feladatok közt találhatóak. A Mellékletek rész az órai feladatokhoz tartozó nyomtatható/kivetíthető eszközöket tartalmazza.

Tartalomjegyzék

Óravázlat	1
Ajánlott irodalom.....	2
Feladatok.....	3

Óravázlat

Tantárgy: digitális kultúra

Az óra címe: Digitális én, online-offline személyiségünk

Órakeret/Időtartam: 45 perc

Az óra típusa: a megtanult ismereteket elmélyítő és ismétlő óra

Az óra célja: Az óra célja, hogy fejlesszük a tanulók önismeretét, tisztázzuk és megvizsgáljuk a digitális térben kialakított személyiség fogalmát.

Tantárgyi kapcsolatok: környezetismeret, etika, rajz és vizuális kultúra

Kulcsfogalmak: önismeret, digitális én, szelfi

Előzetes feladatok: A tanulóknak előzetesen adjuk ki házi feladatként (Digitális én kérdőív – Melléklet 2)

Megjegyzés: A Melléklet 3-ban Horváth Anita pszichológus munkatársunk három potenciálisan felmerülő kérdés megválaszolásával segíti a pedagógusokat abban, hogy a digitális ént hogyan értelmezzük, ennek milyen sajátosságai vannak az érintett korosztályban.

Ajánlott irodalom

Fehér Katalin – Digitális ÉN (Mindenki Akadémiája) –

<https://www.youtube.com/watch?v=camZ26ZxyEo> Utolsó letöltés: 2021. 03. 16.





Szabó Orsi: A digitális én – <http://szaboorsi.hu/internet-digitalis-en/> Utolsó letöltés:
2021. 03. 16.

Feladatok

Feladat 1 – Én és én, azaz ilyen vagyok különböző helyzetekben



A különféle élethelyzetekben más és más énünket mutatjuk. Ez egy természetes folyamat. De milyenek is vagyunk a különböző helyzetekben? Ebben segít választ találnunk az alábbi feladat. Fejezd be a mondatokat egyénileg, majd közösen/kiscsoportban megbeszéljük, hogy ki mit írt.

	<p><i>Így viselkedem az iskolában...</i></p>	<p>órán: szünetben: a tanárral, ha kedves: a tanárral, ha rossz jegyet adott:</p>
	<p><i>Így viselkedem a szüleimmel...</i></p>	<p>otthon: nyaraláskor: ha megdicsérnek: ha leszidnak:</p>
	<p><i>Így viselkedem a barátaimmal...</i></p>	<p>amikor játszunk: ha a házit kérem el: ha egy játékban nem én nyerek:</p>
	<p><i>Így viselkedem a boltban...</i></p>	<p>ha egyedül megyek: ha a szüleimmel megyek: ha nem találok valamit:</p>
	<p><i>A fotó a diákigazolványomban...</i></p>	<p>tetszik nekem, mert: nem tetszik, mert:</p>
	<p><i>Ilyen fotó van rólam a telefonomban...</i></p>	<p><input type="checkbox"/> (sok) szelfi <input type="checkbox"/> családi képek <input type="checkbox"/> együtt a házi kedvenceimmel <input type="checkbox"/> kint vagyok a természetben</p> <p>egyéb: _____</p>

Feladat 2 – A digitális énem és a valódi énem



Írj a megadott tulajdonságokból mindkét halmazba! Azokat a tulajdonságokat, amelyek mindkét helyzetben igazak rád, a halmazmetszetbe írd be! Olyan tulajdonságot is szerepeltethetsz, ami nem szerepel a listán.

A DIGITÁLIS ÉNEM ÉS A VALÓDI ÉNEM

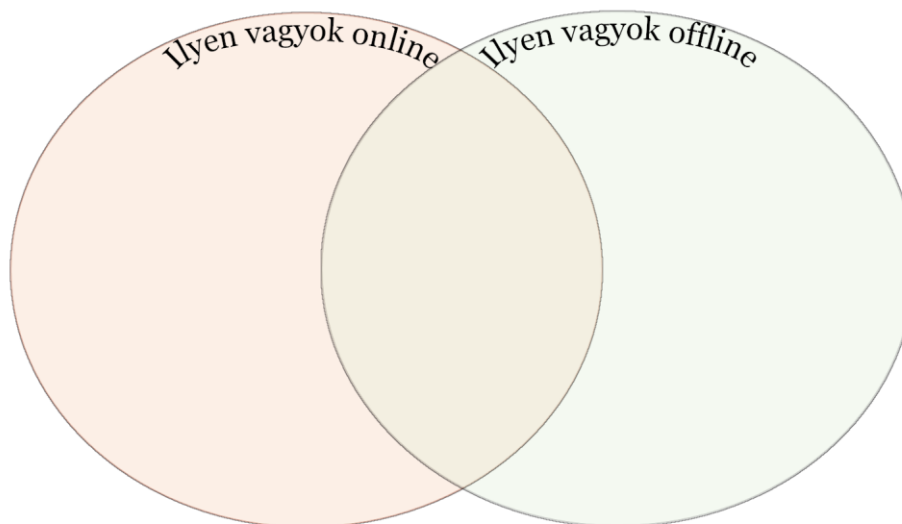
Kedves

Lelkiismeretes

Illedelmes

Rosszindulatú

Bátor



Gonosz

Jóindulatú

Barátságos

Trollkodó

Szófogadó

Segítőkéz

Feladat 3 – A digitális énem kérdőív



név:

becenév:



Ezeket az oldalakat látogatom:



Ezek a nickneveim, avatarjaim:



Ezekre az oldalakra regisztráltam:



Ezeket osztottam meg magamról vagy osztották meg rólam (kép, szöveg, videó):



Ezeket kommentelgettem eddig:



Ezeket lájkoltam:

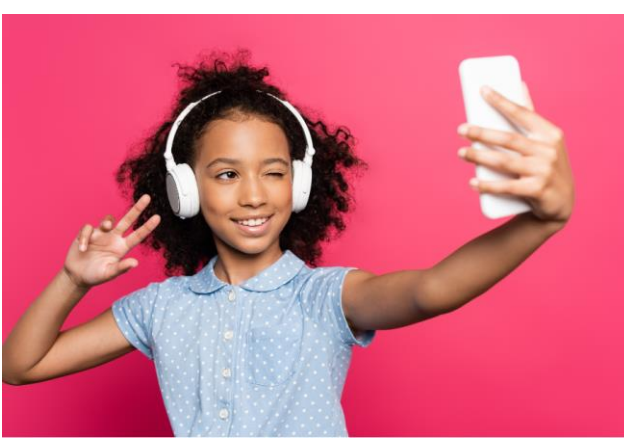
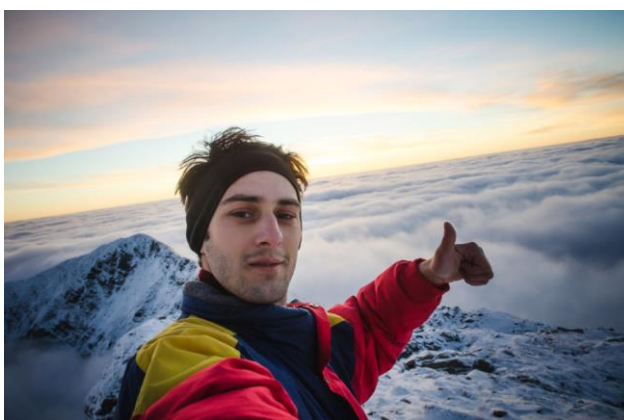
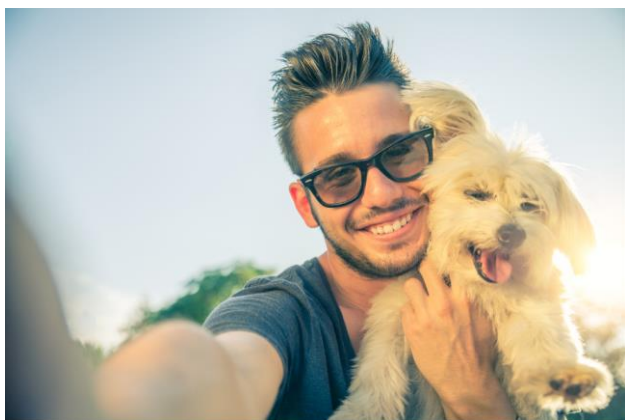


Ezt találtam magamról az internetes keresőben:

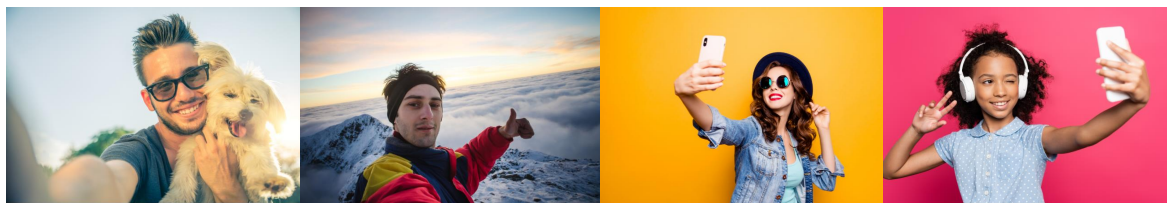
Feladat 4A – Profil felismerés



Alkossatok kicsoportokat és nézzétek meg ezekről az általatok ismeretlen személyekről készült szelfiket! Jellemezzétek őket! Milyennek látjátok őket? Beszéljétek meg, hogy mi alapján alkottatok véleményt!



Feladat 4A – Profil felismerés (javaslatok a megbeszélésre)



- Beszéljük meg, hogy a gyerekek szerint **mit árul el a szelfi** a készítőjéről, és mi alapján gondolják így (pl. szereti a kutyákat az illető, mert a kutyájával közös szelfit készített magáról).
- Nézzük meg, hogy vannak-e a szelfikre általában **jellemző gesztusok** a képeken és mik azok (pl. feltartott hüvelykujj, mosoly). Beszéljük meg, mit közvetítenek ezek (pozitív üzenetet hordoznak, a szelfiző jól érzi magát az adott helyzetben, laza, menő stb.)! Milyen tipikus szelfipózokat ismertek még?
- Beszéljük meg, hogy kinek-kinek melyik szelfiző a **legszimpatikusabb** és miért! (A válaszok valószínűleg a hasonló érdeklődési kör/tulajdonságok mentén alakulnak).
- Nézzük meg, melyik szelfi tűnik **szerkesztettnek**, melyik nem? Befolyásolja-e a szerkesztettség megléte/hiánya a tetszést?
- Szerintetek alaposan **megismertük** ezeket a személyeket? (Nem, csak egy olyan oldalukat, amit ők meg akartak mutatni; nekik is lehet rossz kedvük, de olyankor rendszerint nem szelfiznek.)

Feladat 4B – Szelfi



- Szoktál szelfizni?
- Ha igen, milyen helyzetben?
- Milyen céllal? Mitől függ a beállítás?
- Ki láthatja?
- Szerkesztet-e utólag a képet?

Feladat 4C – Szelfi készítése



Rajzolj vagy fess magadról egy profilképet, amit megosztanál az osztálytársaiddal, barátaiddal! Gondold át, hogy milyennek szeretnél látszani a képen!

Feladat 5 – Igaz-hamis játék



Dolgozzatok párban vagy csoportban! Mindegyikőtök mondjon magáról három állítást, amiből kettő igaz, egy hamis! A többieknek ki kell találni, hogy melyik a hamis állítás. Ezzel azt próbáljuk szemléltetni, hogy az interneten sem minden igaz, amit valaki önmagáról feltesz, közöl vagy mutat.

1. állítás:

.....

Igaz?

.....

.....

Hamis?

.....

2. állítás:

.....

Igaz?

.....

.....

Hamis?

.....

3. állítás:

.....

Igaz?

.....

.....

Hamis?

.....